

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pest'a Domineca 27 sept. 9 opt.	Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni; ca premiu se dau tablouri pompóse. La fia-care numera se alatura o cóla de romanu.	Pretulu pentru Austri'a pe jul.—dec. 5 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jul.—dec. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 39.	Cancelari'a redactiunii Strat'a sierpelui Nr. 2, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.	Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in librari'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.	Anulu VI. 1870
--	---	---	--------------------------	--	---	---

Adunarea de la Deva

pentru constituirea unei Societáti in cestiunea teatrului natiunálu.

„Famili'a“ are serbatóre! . . .

Acést'a e diu'a, care ni-a datu-o Domnulu, ca sê ne bucurâmu si sê ne veselimu intr' ins'a! . . . Dice scriptur'a.

Acést'a e diu'a, in care dorinti'a nóstra cea mai ferbinte s'a realizatu, convinctiunea nóstra s'a incununatu, si ide'a propusa de noi a triumfatu. . . .

Acést'a e diu'a, in care s'a pusu temel'ia infintiârii unui teatru natiunálu romanu. . . .

E mare acést'a dî pentru toti Romanii. Ea are sê formeze o epoca memorabila in istori'a culturai nóstre natiunale. Adi natiunea nóstra a scosu la lumina unu nou drapelu de cultura, care ne va conduce la marire, câ-ci in giurulu lui ne-amu adunatu si ne vomu aduná toti din tóte partile. . . .

E mare acést'a dî pentru intrég'a natiune. Asta-di s'a pusu bas'a unui vítoriu ferice. In diu'a de adi se fondà unu institutu de cea mai innalta si nobila chiamare, — câ-ci elu are sê lupte pentru prosperitatea nóstra, pentru limb'a si natiunalitatea nóstra. . . .

E mare acést'a dî. . . . Dar deosebitu pentru noi cesti de la fói'a acést'a ea are o insemnatate si mai ponderósa. . . .

„Famili'a“ are adi o serbatóre dupla. . . .

Noi amu fostu aceia, carii pentru prima-óra avuramu cutezanti'a a propune natiunii o idea, care se affá deja in ffa-care anima romanésca, o idea generala, o idea salvatória de limba si natiunalitate. . . .

Noi amu fostu aceia, cari, in desconsiderarea nensemnatei nóstre individualitâti, asardaramu a díce inteligentiei romane: Sê fondâmu unu teatru natiunálu!

Si éta, vócea nóstra n'a resunatu indesiertu. Opiniunea publica s'a manifestatu. Resultatulu acestei manifestatiuni e compunerea unei Societáti pentru crearea unui fondu la infintiarea doritului teatru natiunálu. Acést'a Societate se constituí in diu'a de 5 octomvre in frumós'a si stralucit'a adunare natiunala de la Deva.

Primulu pasiu e facutu deja. . . .

E bine, cine sê nu simtiésca in internulu seu o bucuría divina, audîndu de rezultatulu acestei adunâri? Cine sê nu-lu salute cu tóta multiamirea consciintiei sale natiunale? Cine sê nu-lu aplaude cu suprem'a fericire a animei sale? . . .

Noi, carii in fói'a acést'a propuseramu si sustienuramu ide'a infintiârii unui teatru natiunale, simtîmu o fericire si mai mare decâtu altii.

Bucurí'a nóstra e dupla.

Ca Romani aplaudâmu cu entusiasm maretulu actu de cultura natiunala produsu la Deva, — ér ca diuaristi simtîmu in pieptulu nostru cerésc'a multiamire, câ amu nimeritu vócea opiniiunii publice, proiectandu infintiarea unui institutu de toti doritu. . . .

In momentulu presinte, vediendu grandiosulu triumfu alu ideii pronunciate de noi, sub impresiunea acestei supreme fericiri, suntemu incapabili a esprime simtiemintele nóstre cari ne agita acuma. . . .

Man'a ni tremura de fericire . . . si pén'a ni cade. . . .

Lasâmu dar sê urmeze numai simplu reporturile nóstre particulare, si incheiâmu :

„Famili'a“ are serbatóre! . . .

Si serbatórea ei este serbatórea natiunii!

Deva 4 octomvre la miédia-di. (*Siedinti'a prima.*) Inca cu deminéti'a dñlei, care pentru Romanii dincóce de Carpati va fi pentru eternitate *mare*, vedeai pe stradele orasielului Deva undulandu Romanii, cari au acursu pentru a face posibila realisarea maretiei ideii: crearea unui teatru natiunale romanu.

Prim'a siedintia s'a inceputu la 11 óre din dí, in presinti'a unui publicu numerosu romanu, între care furamu fericiti a vedé pre multi luptatori ai romanismului si o frumósa cununa de dame romane. La intrarea in sal'a de adunare a presiedintelui comitetului provisoriu Dr. Iosifu Hodosiu, intregu publiculu a eruptu in entusiastice urâri de „Sê traiésca!“

Dupa aceste presiedintele, ocupandu-si loculu, conformu programului dejà cunoscutu din diurnalistic'a romana, a deschisu siedinti'a cu unu discursu ocaasionalu, provocandu adunarea generala a-si alege, pentru conducerea siedintiei de asta-di si mane, unu presiedinte si doi secretari, cari se si aclama si anume: de presiedinte Dr. Hodosiu, éra de secretari: Iosifu Vulcanu si Augustu Horsia, cari numai decâtu si-au si ocupatu locurile loru.

Mai inainte de tóte s'a datu lectura la urmatóriele depesie telegrafice:

1. *Gherla* 3 oct. Dr. Ios. Hodosiu in Deva. Indemnati de geniulu romanismului v'ati adunatu pentru realisarea unei ideii sublime. Domnedieu ve binecuvinte lucrârile! Aprinde-te lumin'a culturei! Cu totii vomu urmá. Primiti simpatiele si salutârile nóstre fratiesci! Onaciu, Huza, Nemesiu, Moldovanu, Munteanu, Dr. Papp, Demianu, Popu, Zupirtianu, Bene, Papú, Dumbrava.

2. *Sibiu* 3 octomvre. Domnului Hodosiu in Deva. Amicu ori-carei intreprinderi natiunale, salutu din anima adunarea presente, — urandu-i succesu, prospectu, la infintiarea teatrului romanu. Rusu.

3. *Nadlacu* 3 oct. Onorabilelui Dnu Iosifu Vulcanu in Deva. Romanii din Cenadu saluta conferinti'a intrunita in caus'a Thaliei romane, si-i doresce rezultatele cele mai imbucuratóric. Mihaiu Sierbanu, Mihaiu Merce, Ioane Belle, Aureliu Petroviciu, Nicolau Patianu, Petru Precupasiu.

4. *Aradu* 4 oct. Adunârii pentru fondarea teatrului natiunale in Deva. Primiti salutarea nóstra fratiésca! Domnedieu sê vi binecuvinteze intreprinderea, si o incoroneze cu celu mai splendidu succesu! Emanuilu Misiciu, I. P. Deseanu, S. Deseanu, Dr. Papu, Nicora, Serbu, Suciú, Alesiu Popoviciu, Codreanu, Moldovanu, Craciunescu.

Aceste depesie au fostu din partea intregiei adunârii primite cu entusiastice „Sê traiésca!“

Fostulu secretariu alu comitetului de cinci Iosifu Vulcanu, face unu reportu detaiatu despre agendele comitetului de la infintiarea lui pana acum; din acestu reportu se vede, câ pana in presentu, s'au facutu oferte pentru acestu scopu in suma de 3070 fl. si 597 fl. 42 cr. in bani gat'a.

Éta intregulu operatu:

Reportulu comitetului de cinci.

Onorabila adunare!

Inteliginti'a romana, concentrata in érn'a trecuta la Buda-Pesta, aflandu de manifestatiunile ivite din mai multe parti — in favorulu

infiintiării unui teatru naționalu: a crediutu a implini o detorintia naționala, consultandu-se despre regularea si conducerea provisoria a proiectatei ideii de multa importantia.

In cestiunea acést'a ea s'a intrunitu de dóue ori, si dupa ce a decisu a luá iniciativ'a pentru realizare, — a votatu unu programu preparativu pentru acestu scopu.

Numit'a inteligintia romana, condusa de acea firma convingere, cá ideile si principiile salutarie numai prin insociri si-potu garantá realizarea stabila si singura: a cugetatu, cá va aflá consimtiementulu tuturoru, candu si pentru realizarea ideii susu amintite a adoptatu modalitatea insocirii, adeca a formârii unei societâti.

Astu-felu ide'a fundamentala in acelu programu preparativu este a se formá o Societate pentru crearea unui fondu, din care apoi mai tardú sê se póta infiintiá doritulu teatru naționalu.

Spre a se face pregatirile necesarie pentru formarea acelei societâti, ea a esmisu unu comitetu de cinci membrii, in persónele dloru V. Babesiu, Iosifu Hodosiu, Petru Mihali, Ales. Mocioni si Iosifu Vulcanu.

Acestu comitetu fu insarcinatu:

a) a emite unu apelu catra publiculu romanu, penttu a esplicá mai pe largu intentiunea acestei intredrinderi;

b) a primí interimalu ofertele si contributiile pentru scopulu indicatu;

c) a eleborá unu proiectu de statute pentru acea societate, a-lu publicá in diuarie, si a convocá o adunare generala la Deva, ca intr' unu centru alu Romaniloru, pentru a desbate proiectulu de statute si a se constitui Societatea.

Relativu la insarcinarea prima, comitetulu a respunsu prin apelulu seu catra publiculu romanu, datu in Pesta la 7 aprile, si publicatu in tóte diuariile romane.

Incâtu pentru insarcinarea a dóu'a, comitetulu vine a pune la vederea on. adunâri registrulu de oferte si contribuiiri, — din care se va vedé, cá pana in diu'a de asta-di sunt 3070 fl. oferte, si bani incassati 597 fl. 42 cr., cari s'au depusu in cass'a de depuneri din Pest'a pentru fructificare, — alaturandu totuodata si adeverintiele despre acést'a procedura.

Si in urma la insarcinarea a trei'a, comitetulu a satisfacutu, elaborandu proiectulu de statute si publicandu-lu in diuariile romane. Elu póta datulu Pesta 6 iuliu 1870.

Totu in conformitate cu programulu pre-

parativu, comitetulu si propriamente presedintele lui, in 3 luni dupa publicarea acelu statute, a convocatu adunarea presente.

Si acuma comitetulu vine a implini ultim'a sa detorintia, ascernendu proiectulu seu apretiuirii acestei onorab. adunâri.

Comitetulu vine a dá unele explicâri relative la principiile desvoltate in acelu proiectu.

Principiulu fundamentalu, de care fu condusu comitetulu la redactarea acestoru statute, este, a usiorá cátu mai grabnic'a infiintiare a fondului pentru scopulu propusu.

Pentru esecutarea acestui principiu proiectulu propune infiintiarea unui comitetu centralu de 7 membrii, care va fi insarcinatu a conduce societatea si a ingrigi de tóte midilócele posibile pentru aventarea si inaintarea scopuriloru sale, tienendu in ffa-care luna o siedintia.

Acestu comitetu va fi supusu contrólei adunârii generale, care se va tiené in ffa-care anu odata.

Purcediendu din principiulu susu amintitu, comitetulu a crediutu a luá in vedere si acea impregiurare, cá ori ce intreprindere cu atâtu este mai bine garantata, cu cátu ea are mai multi partinitori, a prevediutu in proiectulu seu de statute, ca adunâriile generale ale Societâti sê ffa ambulante, ca astu-felu in ffa-care anu Societatea sê se póta intari cu membrii noi.

Comitetulu a crediutu a fi cu scopu a asigurá inca si mai bine inmultirea membriloru Societâti prin formarea de subcomitete, prin cari societatea va avé sê se latiesca in cele mai indepartate locuri; pentru aceea a prevediutu in statute si acést'a impregiurare.

Incâtu pentru resiedinti'a comitetului centralu, proiectulu defige Pest'a, cá-ci avendu in vedere numerulu inteligintiei nóstre concentrata acolo din mai multe parti ale provinciiloru romane, comitetulu a cugetatu, cá acestu orasiu va fi celu mai potrivit locu pentru asemenea scopu.

Celelalte dispositiuni specialisate in proiectu, modificandu-se de sine inse-si, comitetulu n'a aflatu de trebuintia a le motivá mai pe largu.

Deci comitetulu vine in totu respectulu a recomandá proiectulu seu de statute atentiunii dvóstre, si ve róga a-lu primí.

Si cu aceste comitetulu alesu de inteligintia romana din Buda-Pesta, terminandu-si insarcinâriile ce a luat a supra-si, vine a pune

la dispozițiunea onorab. adunâri tôte actele sale, rogându-o a luá măsurile ulterioare, ce se vor afla necesare pentru garantarea succesului doritu.

Deva 4 oct. 1870.

Iosifu Vulcanu,
secretariulu comitetului.

Dupa aceste se alese o comisiune in persónele Dloru: Ioane Papíu protopopu gr. or., Isaila Moldovanu, si Petru Draghiciu, toti din Deva, la carea au a se inscrie aceia cari voiescu a fi membri si a avé votu decisivu si consultativu in afacerile societâti.

Iosifu Vulcanu tienù unu discursu intitulatu: „*De ce voimú sê avemú teatru natiunalu*“, pe care lu-vomu publicá in tóta estensiunea sa. Acuma observâmu numai atâta, câ publiculu a onoratu pe vorbitoriu cu atentiune încordata si cu aplause repetîte.

Dupa terminarea acestui discursu luá cuvintulu presedintele adunârii dlu Hodosiu, si tienù unu discursu fórte instructivu despre înfiintiarea teatreloru in Romaní'a de dincoace de Carpati.

Publiculu a respunsu prin aplause vfí la cuvintele bine simtíte si respiratórie de eruditune adeverate.

Dupa aceste siedinti'a se încheiá in midiloculu unui entusiasmu generalu.

Deva 4 octomvire nóptea. (*Banchetu, — inscrierile, — si concertulu.*) Dupa terminarea siedintiei de asta-di o mare parte a óspetiloru s'au adunatu la unu banchetu datu e dlu vice-comite Ciacianu. Sub decursulu prandiului o banda musicala esecutá cele mai frumoése piese natiunale. Toasturi inca nu lipsira: dlu protopopu Papíu a închinatu pocalulu in onórea inteligintiei romane din Buda-Pesta, care a luatú initiativ'a la realisarea ideii, pentru care ne adunaramu asta-di, — dlu profesoru Moldovanu a toastatu pentru dlu Hodosiu, carele nu numai pe terenulu politicu, ci si pe cel'a alu culturai natiunale — si in specie in cestiunea teatrala — stá in frunte, — dlu asesoru Simionasiu a redicatu pocalulu intru sanetatea lui Iosifu Vulcanu, carele celu d'antâiu a avutu fericirea d'a esprime in publicitate dorinti'a generala pentru fondarea unui teatru natiunalu, — dlu dr. Racuciu a închinatu pentru victori'a francesiloru, — Iosifu Vulcanu a salutatu primulú resultatu alu acestei adunâri, concordí'a, care sub flamur'a culturai natiunale a intrunitu diverse opiniuni politice si sociale, — dlu

casei a închinatu in sanetatea óspetiloru sei, cari asta-di totu odata sunt óspetii natiunii; s'au mai dísu inca si alte toasturi. . . Banchetulu durá pana la 5 óre.

Dupa aceea comisiunea insarcinata cu inscrierea membriloru si-a inceputu activitatea sa in localitatea casinei romane, — si in scurtu timpu resultatulu fu peste aseptare imbucuratoriú. Primulu, carele s'a inscriu cu o mia de florini ca membru fundatoriu, e dlu Georgiu Ciacianu. Despre resultatulu inscrieriloru vomu reportá mane mai pe largu.

Sér'a la siepte óre éra-si ne adunaramu cu totii in localitátile adunârii, de asta-data inse nu pentru a petrece timpulu in consultári seriósc, ci d'a asistá la concertulu insocitu cu declamatiuni datu in folosulu teatrului natiunalu.

Pe candu noi sosiramu la locul doritu, sal'a érá indesuita de unu publicu numerosu si elegantu. Intre publicu veduramu cu bucuría participandu si unu frumosu numeru de familie magiare. Ma insu-si comitele supremu, dlu Barsay, a onoratu cu presintia sa acésta convénire romanéscá.

Concertulu se incepù in midiloculu unui entusiasmu generalu, si se esecutá urmatoriulu programu:

1. Ouvertura din „Poetulu si tieranu“, esecutata pe pianu domnisiórele Ioan'a Moldovanu, Minerv'a Dragiciu, si pe violina de duii Iosifu Balog, si Aloisiu Cserny.

2. „Gianulu“, doina, esecutata pe violina de d. Piso.

3. Fantasia „Fili'a de Jud'a“, esecutata pe pianu de dsiór'a Ioan'a Moldovanu.

4. Declamatiune: „Autopsia“ de C. Boliacu.

5. Opera Norma „reminiscentie“ esecutata pe pianu de dsiór'a Minerv'a Dragiciu.

6. Ari'a din oper'a „Ernani“ cantata de dsiór'a Rosa Másvilági.

7. Melodia romana esecutata pe violina de Sept. Piso.

8. „Unde tai, — si unde crépa!“ — conversatiune umoristica scrisa si cetita de Iosifu Vulcanu.

Timpulu inaintatu alu noptii nu-mi permite ca sê potú descrie entusiasmulu publicului, cu care elu a incununatu fia-care din piesele insírate mai susu, — ajunga a spune numai atâta, câ intregu concertulu a reesítu atâtu de splendidu, încâtu acel'a ar fi potutu face onóre ori si carui orasiu.

Domnisiórele diletante ne-au frapatu cu

Tieranca romana.

desteritatea si precisiunea loru in interpretarea pieselor, — domnii diletanti si deosebitu dlu Piso ne-au incantatu cu o arte admirabila, — ér conversarea umoristica. . . Inse autorulu ei este chiar redactorulu acestei foi, deci nu ni e permis a vorbi nimica despre necontenitele si insufletítele aplause, cu cari publiculu a respunsu la glumele sale.

Venitulu curatu alu concertului, precum affai, e 150 fl.

Dupa concertu dlu Orbonasiu a intrunitu la més'a sa ospitala unu frumosu numeru de óspeti, cari petrecura la olalta pana tardfu.

Deva 5 octomvre (*Siedinti'a a dóu'a.*) Siedinti'a de asta-di s'a deschisu la 10 óre si jumatate.

Mai nainte de tóte se dede cetire urmatórieloru telegrame de felicitare:

5. *Baia-mare* 4 oct. Stimatului dnu Ios. Vulcanu in Deva. Esprime salutárele nóstre cele mai cordiale bravíloru natiunii, conveniti pentru infintiarea ideei maretie prin fondarea unui teatru natiunalu a aredicá marirea strabuna! Sê traiésca membrii adunáarii! Teodoru Szabo protopopu de Baia-mare, Vasiliu Maguranu notariu cercualu, Andreiu Popu teologu, Ioane Popu profesoru gimnasialu, Mihaiu Lucaciu invetiatoriu, Augustinu Mosolygó teologu absolutu, Simeonu Szabó teologu, Georgiu Popu directorulu mai multoru bái, Constantinu Cotí juristu absolutu.

6. *Siomcuta-mare* 4 oct. Dr. Hodosiu Deva. Nepotendu participá, ve trimitu salutare fratiésca, dorindu-ve prosperare intru realizarea teatralu natiunalu. Promitemu succursu! Ios. Popu vice-capitanu.

7. *Sigetulu Marmatiei* 4 oct. Ios. Vulcanu Deva. Romanii Maramuresieni saluta pe fratii devotati culturai natiunale. Botizanu.

8. *Buda* 4 oct. Adunáarii teatralu din Deva. Salutare de la mormentulu lui Petru Maioru. Prospereze Thali'a romana! Traiésca fundatorii ei adunati! Romanii din Buda.

9. *Siomcuta-mare* 4 oct. Dlu dr. Hodosiu in Deva. Salutare fratíloru coadunati. Dorimu prosperare! Promitemu sucursu. Medanu, dr. Colceriu, Muresianu Gherlanulu, Emer. Popu, Indre Nemesiu.

10. *Satu-mare* 3 oct. Adunáarii pentru teatru romanu in Deva. Inteliginti'a satmaréna saluta din respoteri intreprinderea; primesce colucrarea; chiama adunarea víitória aici. Traiésca romanismulu! Ferentiu.

11. *Seini* 4 oct. Dlu Iosifu Vulcanu in Deva. Ide'a infintiárii teatralu natiunalu ne insufletiesce. Colucrarea nóstra vi o asigurámu. Salutare cordiala adunáarii! Succesu deplinu. Maniu.

12. *Aradu* 4 oct. Iosifu Hodosiu presiedintele adunáarii natiunale romane in Deva. Salutámu fratiesce adunarea romana in caus'a teatralu natiunalu! Dieimea sê ve incoroneze lucrárele cu resultatu doritu! Scusati-ne, cá pedeci mari ne retienu de la participare! Ar fi de doritu continuarea adunáarii in maiu víitóriu. Ioane Ratiu, Ioane Popoviciu Desseanu, Emanuilu Misiciu, Davidu Nicora, Ioane Suciú, Iosifu Goldisiu, Corneliu Ratiu.

13. *Pesta* 4 oct. Adunáarii teatralu in Deva. Salutare fraternu. Succesu stralucitu nobíleloru vóstre tendintie! Romanii din Pesta.

14. *Timisióra* 4 oct. Salutámu cu bucuria adunarea pentru teatru! Dorimu succesu bunu! Corulu vocalu romanu.

Adunarea a intimpinatu cu aplause insufletíte fía-care din aceste telegrame. Si cu dreptu cuventu! Nici odata inca adunare romanésca n'a fostu fericita de a primí atátu de multe telegrame salutatórie. Acésta impregiurare dovesce eclatantu, cá fondarea unui teatru natiunalu e asta-di o dorintia generala.

Dupa aceste dlu Papiu reportá in numele comisiunii esmise pentru inscrierea membríloru, cetindu list'a acelora carii se inscrisera de membrii cu ocaziunea acést'a. Resultatulu fu imbucuratoriú, cá-ci se inscrisera vr'o 60 de membri, cu unu capitalu care se urca peste 4000 fl.

Apoi secretariulu Vulcanu cetí list'a celoru inscrisi la comitetulu din Pesta, cari subsemnara unu capitalu asemene cam de 4000 fl.

Dupa aceste se incepù desbaterea proiectulu de statute, care la propunerea domnulu Ioanu Piposiu in generalu se primí numai decátu.

La desbaterea speciala se facura óresi-cari modificatiuni, dintre cari vomu amintí aci numai cele mai esentiale, si a nume: § 4 s'a omisu; tacs'a membríloru fondatori s'a redusu la 500 fl., ei nu se potu represintá in adunare prin mandatari; adunarea generala nu va avé presiedinte separatu, ci presiedintele comitetulu va presiedé si in adunárele generale; comitetulu nu se va constitui pe sine insu-si, ci toti oficialii se voru alege in adunare. S'au mai creatu inca doi paragrafi noi relative la schimbarea statutelu, si la eventual'a incetare a Socíetátii. In unulu din nrii víitóri vomu publicá

atâtu procesele verbale, cari voru descrie mai pe largu decursulu adunârii, — câtu si statutele votate.

Dupa adoptarea statutelor si in generalu, presedintele declarà societatea constituita. Urmà acuma alegerea comitetului, care se facu prin aclamatiune cu urmatoriulu resultatu: presedinte: dr. Iosifu Hodosiu, vice-presedinte: dr. Alesandru Mocioni, secretari: Iosifu Vulcanu si dr. Iosifu Galu, cassieriu: V. Babesiu, membri: Alesandru Romanu si Petru Mihali.

Terminandu-se alegerea se puse la desbateru loculu vîtórii adunâri generale. Mai antâiu luà cuventulu dlu Ioanu Puposiu si multiamindu Societâti, câ a onorat'ò cu presinti'a sa, o invità a tiené si viitóri'a adunare la Deva. Iosifu Vulcanu multiamì in numele adunârii toturoru locuitoriloru din Deva pentru ospitalitatea fratiésca; ér incâtu pentru invitarea gentila, i aduce tributulu recunoscintei sale, dar fiindu câ adunâriile acestei Societâti au sê fia ambulante, societatea de asta-data nu póte implinî rogarea fratiloru din Deva, dinsulu propune pentru viitóri'a adunare generala orasiulu Satu-mare, unde este de sumprem'a necesitate a tiené o adunare natiunala, si unde Societatea e invitata si prin telegramu. Domnulu advocatu Nicola in numele munteniloru invita Societatea pe anulu viitóriu la Abrudu. Dlu Secula o invita la Baia-de-Crisiu. Dlu Borha propune Oradea-mare. In fine Vulcanu recomandandu de nou orasiulu Satu-mare, adunarea adoptà propunerea.

Timpulu adunârii se ficsà pe 1 juniu 1871.

Dlu S. Piso reportà, câ vinitulu curatu alu concertului e 152 fl. adunarea decise a votà multiamita celoru ce au participatu la acestu concertu.

Asemene adunarea trecu la procesulu verbulu multiamita pentru comitetulu de cinci, care a condusu interimalu caus'a teatrului natiunalu.

Iosifu Vulcanu oferì fói'a sa „Familia“ de organu oficialu alu Societâti. Adunarea primì cu bucuria ofertulu.

La propunerea dlui Balinth adunarea insarcinà pe doi membrii a multiamì proprietariloru casinei unguresci pentru ospitalitatea oferita adunârii in timpu de dóue díle.

Si cu aceste adunarea constituanta se terminà in midiloculu unei insufletîri generale. Dlu Hodosiu la iesîrea sa din sala fu salutat cu entusiastice „Sê traiésca!“

Bas'a dara e pusa. Urméza edificarea. Sê

ne insocimu toti a concurge la intemeierea acestui institutu de multa importantia.

Post-scriptum. Dupa siedintia unu numeru mare de óspeti s'a intrunitu la prandiu la dlu protopopu Papiu, unde apoi petrecura pana sér'a.

In momentulu candu scríu aceste sîre are sê se incépa balulu in folosulu teatrului, despre care voiu scríe mane. (A se vedé rubric'a: „Ce e nou?“)

Inainte de a incheiá acestu reportu scrisu asié numai in fuga, vinu si eu a implinî o detorintia placuta, aducédu tributulu recunoscintei mele locuitoriloru din Deva, fara deosebire de natiunaltate, pentru primirea ospitala, — ér comitetulu arangiatoriu — pentru zelulu seu neobositu. —iu.

Maiculiti'a . . .

Maiculiti'a multu me 'ntreba,
Câ de ce plangu totu de giaba?
Dar de giaba eu nu plangu,
Câ-ci dorerile me frangu.

Maiculiti'a multu mi-díce,
Câ de ce sum neferice?
Du-te 'ntreba d'acelu june,
Numai dinsulu ti-o sci spune.

L'am iubitu eu sinceru, tare,
L'am iubitu cu infocare;
Inse dinsulu m'a tradatu,
Fire-ar . . . binecuventatu!

R o s a.

Crucea négra.

— Novela. —

(Continuare.)

Asié trecu unu timpu, si betranulu aflà tóte. Junele erà unu copilu din satulu ce se 'ntindea pe vale, din un'a dintre cele mai bune familie; elu a absolvitu studiile ce se receru unui june spre a poté devení la o stare frumósa si onorifica; dar inzedar! elu totu-si e pucinu pentru August'a. Betranulu credea, câ unu flueru, o doina si o simtîre nu e destulu pentru fic'a lui.

Dupa câtu-va timpu August'a deduse din vórbele betranului, câ domnii cei ce ambla mai

in tóta diu'a pe acolo, voiescu a cumperá dominiulu si castelulu. Si elu e aplicatu a-lu vinde, dóra chiar pentru aceea, pentru ce altu omu nu l'ar vinde nici cu unu pretiu: pentru ca sê nu mai véda in totu momentulu crucea négra si trista, ce i albesce perulu pe capu, si-i stinge dîlele asié, in câtu de buna séma nu va fi capabilu a-si vedé copil'a asiediata.

Dorerea Augustei fu dupla. Dóue tesauere are in sufletulu ei, catra cari cu atâ'ta pietate s'a portatu: o cruce négra, de unde in totu minutulu se pare câ vede vinindu geniulu mamei cei dulci, ce-i ofere protectiunea, si o flóre, care abié resari, si cu atâ'ta farmecu i promitea o fericire asié de inalta pentru viétia. I viniá a crede si aceea, din semne, câ betranulu cu stramutarea asta repede, voiesce sê respésca amurulu ei; dar chiar pentru aceea, afara de dóue lacremi, ce se versara la cea d'antâiu scire, n'a dîsu nimicu, nici n'a datu semnu déca voesce séu ba stramutarea pusa in vedere; cugetandu de o parte, câ prin unu desinteresu prefacutu va seduce suspitiunea betranului.

Dar s'a insielatu serman'a copila, — si nu preste multu tîmpu dominiulu fu vendutu, si August'a provocata sê se gate de drumu, câ-ci voru merge intr'altu dominiu in Bucovin'a.

Vestea acésta a doboritu pe August'a ca arsîti'a sórelui flórea cea frageda. Preste pucinu tîmpu ea deveni cugetatória si palida ca o mumia. Din ochii acei mandri si mari se potea cetí morbulu ce s'a incuibatu in sufletulu ei; betranulu inse si-atunci se parea, câ nu mai scie nimicu.

August'a, nainte de ce voru porní, avea sê se intalnésca ca Julianu la tóta intemplantarea. Oh, si apoi ce nu póte esoperá amorulu adeveratu?!

Erá o nópte, cum vedemu multe in noptile de véra, cari nu sciu de ce le a facutu Domnedieu, déca nu pentru aceea, ca cei ce am trecut pe campulu amorului sê ne mai recugétâmu tóte suvenirile si sê mai traimu câte odata si in radi'a trecutului; éra cei ce acum vedu lumin'a amorului, sê fia tredi, si sê-si diréga víitoriulu pe radie si pe fantasie.

August'a statea sub crengile unui arbore in gradina ca o fantoma inmarmurita, si asceptá momentulu celu dulce, pe care nici cei mai norocosi nu-lu ajungu de multe ori in viétia.

Nu trecura dóue minute, si éca se ivesce la radi'a lunei figur'a frumosului Julianu, vinindu pe o carare verde de catra o dumbrava. Dar in acestu minutu observá August'a in gradina, in dreptulu ei o alta figura disparendu

in desetulu unoru grupe de flori, nalte si stufóse.

Ce sê faca, secretulu se descopere póte — ce va fi, unde se va sfersí sórtea ei?

S'apropia in calea lui Julianu — se intalnira, — Julianu statea tienendu man'a Augustei palidu ca unu mortu — presimtiá víitoriulu; August'a abié i pronunciaá intre lacrime: Érta Julianu, nu potu remané aci, cine-va e in calea mea ca si candu asiu comite, unu pacatu de mórte. Fíi atentu te rogu si trédiu, eu in dîlele víitórie trebue sê pornescu de aici cu taltalu meu pe veci, dóra chiar ca sê me rumpa de tine, — eu inse mane nópte séu poimane nópte, séu déca n'asiu avé ocaziune — din departare unde voi fi, voi viní la mormentulu mamei mele, si me voi jorá langa crucea mamei, in fati'a steleloru, inaintea lui Domnedieu, câ nu te voi lasá pana la mórte. Nu sciu minutulu candu ne vomu talní, dar te rogu — tóta nóptea ascépta la mormentu pana voi viní. Pastrédia, oh pastrédia-mi amorulu teu si credinti'a ta! Adio! . . .

Atâ'ta dîse August'a, n'asceptá unu cuventu, ci se repedí la fuga si disparí pe carâri. Abié avú tîmpu Julianu sê stringa si sê sarute numai odata man'a acea alba si tremuratória, ai dîce unu adio — si intorcandu-se si elu cu sufletulu sdrobitu se departá. Ore unu amoresu, care iubesce intr'adeveru, candu lu-lovesce sórtea asié greu si asié rapede, poté-o va suportá?

A trecutú nóptea si a sositu deminéti'a. August'a a mersu la betranulu cu óre-care sfiire, dar dinsulu o a primitu cu viatate si cu bucuria, nici unu semnu de neplacere nu se potea observá pe fati'a lui. Umbr'a ce s'a vediutu a séra disparandu in grup'a cea de flori a fostu dóra numai o aparintia. . . .

A trecutú câte-va dîle, si pe betranulu cu August'a si cu o mare céta din ai sei i aflâmu in Vien'a, si mai tardíu in Paris. Catra Bucovina, unde credea August'a câ voru merge, nici nu s'a apropiatu, — póte si asta a fostu o apucatura vicléna de la betranulu, lu cumva sê-i afla suspinele si epistolele lui Julianu, apoi de August'a se va ingrigí elu sê nu-lu mai póta insciintiá.

Julianu candu s'a aflatu singuru, i-a parutu pustía tóta regiunea, dar nu o a parasítu, — in tóta diu'a odata celu pucinu cercetá stanc'a cea iubita si mormentulu.

V. R. Buticescu.

(Va urmá.)

SALONUL.

Conversare cu cetitóriile.

— Liège 4 octomvire 1870. —

(Contemplarea naturii. — Influint'a armoniei la cei vechi. — Schiller pe Elb'a. — Tibullu si amorulu seu. — Harpele eoliane. — Fenomenulu statuei lui Memnon. — Ranzulu vaciloru.)

Un'a din placerile mele este, candu esu de a casa, a poté percurge iute stradele, a esfi dintre mur'i cetátii, a o pierde din vedere, si a me esilá pe rituri pe campu séu in vre-o padure singuratica. Unu riu cu undele limpedi, cu susurulu linu, cu malurile inverdíte, ceriulu azuru, unu orizonu departatu, miile de voci misteriose ale naturii, revérsa in meditatiunile nóstre o dulcétia si o melancolia plina de farmecu si destépta in noi o voce interna, ce amu voi a o ascultá neincetatu.

Natur'a e totu-de-unu una isvoru de cugetári de inchipuiri poetice si de placeri. Candu atmosfer'a e transparenta si inundata de radiile sórelui, candu natur'a e frumoasa si dulce, cum e totu-de-un'a candu e liniscita, atunci incantati de gratiele sale ni place a contempla marimea si frumuseti'a ce se desfasia pe sinulu ei, ca o cugetare senina si majestuosa pe fruntea lui domnedieu. Er candu orizonulu incepe a se innegri, candu ciripitulu tristu alu paseriloru si sgomotulu frundiiloru incepu a anuncia apropiarea unei tempestati, candu venturile sufla cu taria, cátu de bine e a te arunca in amesteculu elementeloru, a resistá si a te bate cu man'a naturii revoltate. In faci'a naturii omulu simte tota marimea, si totu de odata tota micimea sa. Elu simte atunci cá sufletulu lui e mai forte decâtu totu ce lu-incongiora; si totu-de-odata, elu simte cátu e de micu in faci'a nemarginirii. Chiar atunci inse, in faci'a universului, sufletulu pare a prevedé si a voi sé se inaltia catra destinulu seu nemarginitu.

Este ceva atátu de placutu pentru noi in glasulu naturii; fia in sgomotulu infioratoriu alu tempestei, fia in murmurulu unui ventu usioru, in lin'a susurare a unui riurelu séu in sióptele arboriloru. De câte ori unu caletoriu singuratecu nu se opresce la marginea vreunei paduri ca s' asculte murmurulu ei ce formeza unu acordu armoniosu cu glasulu melancolicu alu animei sale. Atátu bucuri'a, cátu si tristeti'a afla o ascumenca placere in acésta musica nemarginita a naturii. Dar ca este mai alesu elementulu favoritoriu alu poetiloru, cari i detorescu inspiratiunile loru cele mai sublime. Schiller, ca sé citámu pe Aimé Martin care vorbesce de dinsulu in epistólele sale la Sofi'a, Schiller mergeá sé mediteze adeseori pe stancile selbatice. De multe ori, in midiloculu tempestei, lu-potea vedea cineva aruncandu-se intr'o barca, si lasandu-se valuriloru intaritate ale Elbei. Atunci spiritulu seu luá unu aventu mai repede, si cugetárilor sale se mariau; candu uraganulu innaltia valurile spumose ale riului, unu deliru nespusu cuprindea sufletulu lui, si elu salutá cu strigári de bucuria aceste scene majestuoase ale naturii.

Eh! ce-mi pasa mie de avutia si de mariri? dícea Tibullu Deliei sale; umbr'a unui arboru, recenti'a unui

riu, éta totu ce trebue iubirii! Cátu e de dulce, stringandu-te langa anim'a mea, a ascultá siuerarea venturiloru ce sgudue simpl'a mea coliba! Cátu e de dulce a dormitá la murmurulu ploii ce cade pe coperisiulu nostru singuraticu!

Cei vechi intielegeau póte mai bine decâtu noi influinti'a ce are a supra sufletulu omenescu murmurulu naturii; precum si puternic'a influintia a muzicii, a carei origine este asemenea vibratiunea aerului ce respirámu si a eterului finu, care pare a destépta voce simtieminteloru in lucrurile neinsufletite, candu sunt atinse de man'a umana. Cei vechi erau atátu de patrungi de influinti'a acestui misteriu alu naturii, incátu in naivitatea loru faceau din arbori oracoli; stejarii din padurea de la Dodon'a, in Epiru, aveau putere profetica. Num'a se inspirá in bercurile sacre ale Romei de sióptirile nimfei Egeri'a. Cátu de frumoasa e imaginea ce reprezenta petrile miscându-se la sunetulu citarei lui Amphion si a lui Apoline, si adunandu-se ca sé formeze murii Tebei si Trojei. Aceste erau petrile lui Deucalionu.

Se díce cá caletorii in nordulu Scotiei se oprescu adeseori uimiti la audiulu unoru sunete aeriene ce se innaltia ca o armonia divina din arborii unei paduri, séu din ruinele vechi ale unoru turnuri si castele gotice. Aceste modulatiuni placute si atragátorie sunt efectulu unoru harpe eoliane, ce muntenii Scotiani anina de a supra ruineloru séu in ramurile arboriloru; sunetulu loru, suspinele loru melancolice, paru a fi glasulu timpului, si destépta in sufletu suveniru, din trecutu, si o multime de simtieminte si idei visátorie, ce au unu farmecu nespusu.

Pliniu vorbesce de statu'a miraculoasa a lui Memnon, care, la ivirea aurorei, pare a se insufleti, si s'audiá esíndu dintr'ins'a o armonia tainica si placuta. Acestu fenomenu, naturalistii lu-esplicara astfelu: In gur'a acestei statue, góle pe midilocu, redicate de Egipteni in onórea dieului Apis, pe marginea unui riu, puneau unu tubu de óre care instrumentu de musica. Dimineti'a, statu'a, inundata de radiile sórelui, se incaldia, aerulu dintr'ins'a se raria, si, marindu-si astfelu volumulu, esia pe tubu producandu nesce sunete melodióse. Er sér'a, statu'a incepea a se reci, aerulu se indesá si intrá éra-si in sinulu ei, lasandu sé s'audia unu murmuru surdu si lugubru, ca si cum ar fi regretatu lumin'a dílei; asemenea unui omu care, candu e fericitu, devine expansivu si voiosu, si de multe ori incepe a cantá; ér candu nenorocirea atinge si recesce anim'a lui, elu devine tristu si se retrage in sine însusi.

O simfonia, unu cantecu care deschide simtiriiloru si inchipuirii nóstre orizonuri nemarginite, si ne pórtá in o lume ideala de visuri si dorintie; cine ar poté descrie profundulu simtiemintu in care e cufundatu atunci sufletulu, simtiementu nemarginitu, plinu de unu farmecu deliciosu si melancolicu totu-de-odata. Dar aceste melodii sunt miscátorie mai alesu atunci candu ne aducu aminte de ómenii, de locurile, váile si muntii patriei nóstre, candu sunt melodii nationale. Este in Elveti'a unu cantecu poporalu numitu *ranzulu*

vacilorn, care are o influință extraordinară a supra acestor locuitori. Se dăce că în despartiemintele ostrei franceze în cari erau Elvetiani, lu-oprisera; pentru că soldatii desertau la audiulu acestui cantecu alu copilariei lor, carele aducea aminte de murmurulu confus alu serii, de mugitul vitelor și turmelor manate de pastori, și de sgomotulu departatu alu vijeliei de prin munti.

M. Strajanu.

Societatea academica romana.

București, 12/24 sept. 1870.

V'amu scrisu că în 7. septemvre, membrii societății academice au fostu primiti în audientia la domnitoriulu. Domnitoriulu s'a aretatu destulu de afabilu, și a vorbitu cu fia-care membru în particulariu.

Totu în acea dî, după audientia, membrii s'au intrunitu în siedintia, și au discutat raportulu comisiunii relativu la cercetarea compturilor. După acestu raportu, și după situațiunea cassei presintata de cassariulu societății, a remasu constatatu că: la 14. augustu a. c. averea în bani a societății constă: d'în cinci bonuri în suma capitalisata de 205.490 lei 11 bani noi, și din numerariu în cassa de 9328 lei 96 bani noi.

S'a adoptatu opiniunea comisiunii, ca fondurile societății, și anume fondulu Zappa, fondulu Cuza și subventiunea de la Statu, sê se administre separat. Apoi s'a decisu, că delegatiunea remane insarcinata a execută conclusulu societății din anulu trecut de a cumperă una cassa de feru cu două chiâi, dintre cari un'a va stă la cassariu, ăr cealalta la unulu din membrii delegatiunii, conformu „instructiunii“, art. 6.

S'a adoptatu apoi unu programu pentru siedinti'a publica de luni, 14 septemvre, și anume: după ce presedintele va deschide siedinti'a, dlu secretariu generalu va dá lectura unui raportu detaliatu despre societate, lucrările și fondurile ei; apoi dlu Baritiu va vorbi despre importanti'a de colectiuni și scrieri istorice a supra evenemintelor de la 1848 și 1849.

În siedinti'a de la 9 septemvre, dlu Papiu a datu lectura unei relatiuni a supra lui Ionu Budai alias Deleanu și a supra scrierilor acestuia, câte se afla în bibliotec'a centrale de aici.

Acésta interesante relatiune se va publică în analele societății.

Dlu Urechia va dá relatiune, cum scrierile lui Budai au venitu la ministeriu; și, fiindu că acele scrieri erau menite pentru societatea academica, delegatiunea remane insarcinata a interveni la ministeriu, ca scrierile lui Budai sê se transpuna din bibliotec'a centrala în bibliotec'a societății.

Din impregiurarea, că fondurile de pana acum ale societății au destinațiune speciala, și anume fondulu Zappa pentru opere de gramatica și dictionariu, fondulu Cuza pentru traductiuni de opere clasice; și că, societatea pana acum nu dispune de alte fonduri, și cu atâtă mai pucinu are fondu pentru publicarea de lucrări istorice, ăra sectiunea istorica este formata degia, și publicarea de lucrări istorice este de summa necessitate: s'a luat conclusulu că: economiele din subventiunea de la Statu sunt destinate de o-cam-data pentru publicarea lucrărilor sectiunii istorice, care, ca sin-

gura competente în întielesulu statutelor, va delibără a supra operelor istorice de publicatu.

S'a mai luat în discussiune propunerea dlui Laurianu despre repartitiunea lucrării dictionariului între membrii societății.

Se observa mai antăiu, că liter'a A e elaborata degia de dlu Laurianu; apoi s'a facutu impartirea lucrării ulterioare, precum urmêza:

Dlu Massimu va lucră literele B. C. Q.; dlu Laurianu literele D. E.; dlu Romanu literele F. G. H.; dlu Hodosiu literele I. J. K.; dlu Baritiu literele L. M.; dlu Urechia literele N. O.; dlu Sionu liter'a P.; dlu Caragiani liter'a R

Dintre membrii presenti, dlu Babesiu a declarat că nu se pôte obligă a lucră la dictionariu; ăra dlu Papiu remane insarcinatu cu alta lucrare, și anume cu descrierea vietiei lui Cantemiru și a operelor lui, după conclusulu luat în un'a din siedintiele trecute.

În cătu pentru membrii absenti, și anume domnii Ionescu, Cipariu, Alesandri, Cogalniceanu, Hurmuzachi și Sbiera, a remasu, ca delegatiunea sê între în relatiune, pentru ca și acestia sê conlucre la elaborarea dictionariului.

În siedinti'a de la 10 septemvre s'a pertractatu cestiunea despre numirea de membri actuali noi, și s'a adoptatu în principiu inmultirea membrilor.

În cătu pentru numeru, dlu Babesiu a propus pre langa cei 16 de acum a se mai alege inca 16, crediendu că astfelu va fi mai possibilă intrunirea societății la sesiunile anuale în siedintie plenarie.

Dlu Urechia, din contra, combatendu opiniunea dlui Babesiu, a propus indeplinirea celor cinci locuri ce, parte prin mörte parte prin dimisiune, au remasu în vacantiă.

Opiniunea dlui Urechia s'a adoptatu cu optu voturi contr'a unulu.

Înainte de a purcede la alegere, s'a luat urmatoriulu conclusu: Alesulu se considera de membru actualu alu societății numai după ce, dandu declaratiune formală presintelui societății că primesce, va fi începutu a luă parte activă la siedintiele sesiunii proximă a societății.

Facundu-se apoi propunerile, s'a alesu membri actuali ai societății academice romane domnii: Petru Poienariu, Parintele eppu Melchisedecu, G. Marinu Fontaninu și Alesandru Odobescu. Pentru alu cincile locu nu s'a facutu propunere, și actulu de alegere s'a incheiatu.

Trebe sê observu, că unu membru s'a abstienutu de la tôte voturile; pre semne, pentru că nu s'a adoptatu numerulu propus de dinsulu; elu a pretinsu a se numi în processulu vrrbalu; elu se chiama: Babesiu.

În siedinti'a de la 11 septemvre s'a discutat raportulu comisiunii insarcinata cu cercetarea traductiunii operelor lui Tacitu de Munteanu, și s'a adoptatu propunerea comisiunii, de a se tipari acea traductiune, ca o lucrare meritória, cu spesele societății, anume din veniturile fondului Cuza, cari sunt menite pentru traductiuni de opere clasice. Din desfacerea editiunii se voru scôte spesele tipariului, și unu beneficiu de circa 200 galbeni în favôrea veduvei și a fiului repausatului. Din acestu beneficiu se voru respunde 100 galbeni veduvei indata ce acést'a și va dá invoirea la tiparirea opului în aceste conditiuni; restulu i se va numeră în urma după desfacerea editiunii.

S'a discutat apoi a supra petitiunii dlui Frollo,

prin care cere ajutoriul societății la publicarea dictiunariului seu, partea franco-italo-romana. Societatea a decisu, că în momentul de față, cându are să aplice fondurile de cari dispune la elaborarea și publicarea dictiunariului limbii române, este greu de a le distraje chiar acum la început; mai în urmă înse, cându Societatea va fi complinită lucrarea sa, și i voru mai remané bani, pôte că va fi în stare de a facilită publicarea dictiunariului dlui Frollo în partea romano-italo-francesa; cu toate aceste, societatea va cumperă 21 de exemplare din partile dictiunariului dlui Frollo, esite pana acum la lumina.

În urmă s'a adoptatu cererea dlui Frundiescu de a se publică unu elencu alu dînsului de cuvinte geografice și statistice, în anele societății, și a-i remané dreptulu de a trage de sub téscurile publicatiunii exemplare în folosulu seu câte va voi.

Asta-di, 12 sept. se va desbata budgetulu societății pentru anulul 1871. Marti, în 15 sept. curentu, se va inchide sesiunea anulul 1870. („Feder.“)

Curierulu modei.

— Pest'a 6 octomvre. —

Credemu a procură deosebita placere onor. nós-tre cetitóre, vorbindu cu acésta ocasiune despre colóre vestminteloru, cari se pórtu în sezonulu presinte.

Acuma se pórtu mai alesu vestminte de colóre inchisa, din acésta colóre apoi esistu vr'o 85 de feluri de materie, dintre cari noi vomu amintí numai cele mai de frunte.

Cea mai placuta materia acuma este ceea de colóre rosia-inchisa și numita „vengeur“, care pare a domni a supra celoralalte materie nóue.

Dar afara de ast'a e frumósá si materi'a „infallible“ (rosia-inchisa-lila) — „francitireur“ (verde inchisu,) și „villamez“ (vênetu inchisu.)

Toate materiile se afla acuma și în colóre négra.

Toalete întregi din aceea-si materia asemenea sunt la ordinea modei, și mai alesu „tartan à franges“ e fórtu acomodata pentru dílele de tómná, decorandu-se cu ciucuri de aceea-si materia.

Pentru vestminte de strada se întrebuinteaza desu tartanulu scotiauu (tartan ecossais) — precum și materiile nóue de postavu fara lucróre, aceste pórtu urmátóriele nume: „drap de la republique“ — „serges de Strassburg“, — „Favre“, — „Gambeta.“

Precum vedeti, și mod'a alérga acuma pentru numiri la politic'a presinte!

Se vede a dese ori și materi'a englesá „cheviol“, — pistriliulu „flanel“ — și placutulu „velours.“

La preambulare și visite se pórtu vestminte de „socin de la reine“, — „popeline français“, — „irish poplin“, — „faille“, — „veloutine“, — „poult de soie antique.“

Încátu pentru vestmintele de metasa, acuma toate se facu netede, fara decoratiuni cu ciucuri séu catifea.

Dílele trecute în unu salonu de moda vediuramu dóue toalete. Un'a constá din „casaque“ de catifea négra, de dóue laturi și dinapoi trasa în susu; dinainte cu maneci decorate cu díntele, — ér dinapoi cu flusturatori mari. A dóu'a din „satin de la reine“, decorata cu catifea fórtu poposu.

CE E NOU?

* * * (*Balulu datu în folosulu teatrului la Deva*) în sér'a de 5 octomvre a reesitu câtu se póte de splendidu, și toti cei de acolo afirma, că a fostu unulu dintre cele mai frumóse baluri, din câte s'au datu pan'acuma la Deva. Regretámu, că spatiulu nu ni mai permite a descrie mai pe largu acésta petrecere romanésca, care a lasatu urme nesterse în memori'a tuturor, cari au fostu de fatia. În sal'a spaciósá a balului undulá unu publicu alesu, în a caruia midilocu avuramu placerea de a salutá și pe dlu comite supremu alu Hunedórei, dimpreuna cu onorabil'a-i familia. Toalete elegante, dame frumóse, cari ti-rapiau ochii și anim'a, erau în abundantia. Dintre cele multe frumóse amintimu aci pre domniórele: Minerva Draghiciu, Ioana Moldovanu, Elisa Piso, Aneta Piso, Valeria Popu. Dómnele asemenea au fostu represintate stralucitu. Din acésta girlanda éta unu micu buchetu: dn'a Orbonasiu, Piosiu, Petco, Herbai, Gaboru, Papiu, Moldovanu. Vioitiunea era generalá, și dantiurile se jocara cu multa elegancia, și deosebitu celo romanesci ná incantara multu. În decursulu pausei domnióre Valeria Popu se urcá pe tribuna și declamá cu multu entusiasmu poesí'a lui Sionu, intitulata „Limb'a romana.“ Balulu durá pana diminéti'a la patru óre, cându damele se departara, ér tinerii asiediendu-se pe la mese, și-petrecura pana 'n dalb'a diminétiá, ducéndu apoi cu sine suvenirile unei nopti fericite.

* * * (*Societatea academica romana*) a tienutu a dóu'a și ultim'a sa siedintia publicá luni la 14/26 sept., sub presiedinti'a Domnitoriului, carele e presiedinte de onóre alu Societății. Dlu Baritiu a rostitu unu discursu istoricu, ér dlu Massim a cetitu reportulu Societății. La finea siedintiei În. Sa a convorbitu cu fia-care din membrii academiei.

* * * (*Dieta Ungariei*) e convocata de nou de catre presiedintele ei pe 22 octomvre.

* * * (*Hymen.*) Dlu Georgiu Selagianu (Szilágyi) teologu absolutu alu diecesei Oradea-mare va pasí în 11 octomvre la cununia cu frumós'a domnióra Emilia Fabianu, fiic'a dlui preotu din Jidani în Satu-mare. Dieimea sê binecuvinte acésta legatur!

Literatura și arte.

* * * (*O publicatiune literaria de multa importantia*) are sê se încépa în curendu. Acést'a va fi colectiunea tuturor opuriloru dlui V. Alesandri. Întrég'a colectiune va formá diece tomuri. Ar fi de doritu ca acésta publicatiune sâ nu lipsésca nici din o casa romanésca.

* * * (*Represintatiune teatrala.*) Din prefectur'a Cenadu ni se scríe, că bravi: studinti romani din Sietinu, unic'a comuna curatu romana în Cenadu, în frunte cu unu domnu teologu din Pest'a, a represintatu în 4 septemvre pies'a: „Cioroboru pentr'unu toporu“, gluma cu cantece de Iosifu Vulcanu. Efectulu a fostu stralucitu. Vinitulu curatu 46 fl., care s'a destinat pentru fondulu teatrului nationalu. Romanimea din Cenadu, acésta ultima sentinela a romanismului pricepe dara vócea opiniunii publice, care invóca activitate! La fapte junime romana din toate partile! Activitatea nationala, — sê ffa devis'a!

= (*Inscíntiare.*) Pré-stimatii abonanti ai opului

meu „Istori'a revelațiunii divine“ sunt rogati a mi-se adresá de ací înainte in Clusiu. Clusiu, in 30 sept. 1870. Gabrielu Popu, m. p. paroculu si protopopulu Clusiuului.

Din strainetate.

= (*Scirile ultime din Francia.*) se reducu la resbelulu de guerilla, care se organizéza contra nemtilor, precum si la perderile ce acestia le suferu din partea voluntarilor francesi. Asié diuariulu „Trierer Ztg.“ comunica, câ in 20 sept., între 2 si 3 ore dupa miédia-di, militarii francesi prinsera la Königsmachern in Francia, aprópe de confiniile germane, una colóna de proviantu, destinatu pentru armat'a de la Metz. — Carausii, cari au scapatu prin fuga din manele francesilor, spunu urmatóriele: „Dupa ce colón'a, constata-tória din 192 cara, si insocita de 6 fetiori din infanteri'a de Landwehr, sub conducerea unui suboficiariu, a fostu trecutu degia de Königsmachern, din tufisiulu ce se estinde de a lungulu sioselei s'a impuscatu numai decátu a supra ei. Putienu dupa aceea sosira mai multi militari francesi, cari mersera de a dreptulu spre colóna. Carausii se incercara a scapá cu carale loru prin fuga, ceea ce inse nu li-a succesu, câ-ci la acésta nava-lire au participatu si tioranii din Königsmachern, in-chidiendu-li drumulu cu pluguri, grapa, cara, etc. — Una colóna de usari, carea esplorá in partile acelea, curse intru ajutoriu, inse fu pré slaba fatia de poterea prevalenta. Carale ce erau incarcate cu lardu, pane, ovesu si cu alte victualie, fure luate dimpreuna cu ca-rausii, éra dintre militari fura prinsi unu fetioru si suboficiariulu. Numai doi carausi au potutu scapá preste confiniu cu carale loru, dupa ce mai antâiu le-au fostu derecaratu de greutate. — Dintre toti carausii, cam la 300, au scapatu numai 48.“

* * (*Garibaldi*) anevoia va poté merge la Parisu, câ-ci guvernulu nu-i permite a parasí Caprera. Ma cinci sunte de voluntari garibaldiani chiar in acelu momentu fusera desarmati, in care voira a plecá la Marseillais.

* * (*Roma*) e deja in posesiunea Italiei. Trupele italiene o ocupara dupa pucina resistinta. Pap'a si de acuma înainte va trai in urbea eterna, dar nu va mai avé potestatea lumésca de pan'acuma. Suburbiulu Leo va fi proprietatea sa, si elu va primí o civilista de optu milióné de fr.

* * (*Wimpfen in contra lui Napoleonu.*) Adjutan-tiulu lui Napoleonu scrisera dílele trecute in diuarie, câ ex-imperatulu n'a avutu nici o parte la conducerea luptei tragice de la Sedan. Acuma generalulu Wimpfen declara in diuarie, câ Napoleonu nu numai a luat parte, ci câ elu a si impededatu retragerea catra Carignan, propusa de Wimpfen; flamur'a alba asemene s'a pusu pe forterétia fara scirea acestuia, ma elu n'a sciutu nimica nici de parlamentarulu tramisu la prusieni, carele astu-felu a nimicitu ultim'a sperantia a francesiloru. de a trece peste armat'a prusieniloru.

Gâcitura de siacu

de Cornelia Cadariu.

do-	va	ca	Man-	multu	ver-	ta-	va
ni-	fe-	me	trai	mu-	ra	mea	de
ce	re	ra	ratu	dra-	ca	ma	to-
Totu	du-	ri	du-	Va	sbo-	a-	m'a
Câ-ci	ni-	din	tie-	si	Ren-	re	pri-
Ren-	ta	te	ga-	A	ci.	ni-	cea.
lasu	tia	c'a'n	ni	flo-	mea,	o	Ren-
al-	c'a	o	r'a	si	du-	ri	A-

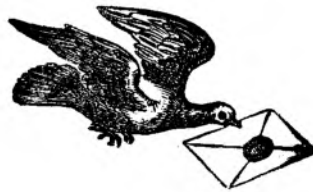
Se póte deslegá dupa saritulu calului.

Deslegarea gâciturei de semne din nr. 35.

Ce-i viét'i'a, dec'odata
Omu-'ntr'ins'a n'a gustatu
Pe-o guritia incantata
Amorosulu sarutatu?!
University Library Cluj

Deslegare buna primiramu numai de la dómn'a
Idonia Damsia n. Emanuilu.

Post'a Redactiunii.

Triluniulu julu—sept. espira cu numerulu presinte. Ne ro-gâmu de renoirea grabnica a prenumeratiuniloru.
Tablourile prenumerate s'au espedatu deja pentru toti onor-nostri prenumeranti. Cei ce nu le-au primitu, binevoiésca a reclamá.

Versurile: Suspiniulu, — Copil'a intristata, si celelalte nu se potu publicá. Serie-vei dta si mai bune decátu aceste, câ-ci — precum vedemu — ai aplicatiune.

 Din caus'a absintiei redactorului acestu numeru a aparutu cu dóue díle mai tardíu. Ceremu scu-sele nóstre!

 Suplementu: „Cavalerii noptii“ tomulu I, còl'a XIII.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu típariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'i'a Pesciloru, Nr. 9.